

1. Demografický vývoj

Územní struktura Jihomoravského kraje se od svého vzniku k 1. 1. 2000 výrazněji změnila zejména v roce 2005, kdy z Kraje Vysočina přešlo 25 obcí. Od 1. ledna 2007 byly upraveny hranice okresů uvnitř kraje tak, aby odpovídaly správním obvodům obcí s rozšířenou působností, v důsledku čehož přešlo 25 obcí do okresu Brno-venkov a 1 obec do okresu Hodonín. Poslední územní změnou bylo zmenšení vojenského újezdu Březina a převedení jeho části do Olomouckého kraje v roce 2016. Na počátku milénia žilo v kraji 1,13 mil. obyvatel, koncem roku 2025 již 1,23 mil. obyvatel. Tahounem přírůstku obyvatel kraje od roku 2003 je migrace, od roku 2020 se stala jediným zdrojem populačního růstu. Naděje dožití při narození se od počátku tisíciletí zvýšila u mužů o více jak 5 roků, u žen o přes 4 roky a dosáhla hodnot 77,90 u mužů a 83,49 u žen. Zatímco na počátku období měly ženy téměř o 7 let vyšší naději dožití než muži, koncem roku 2025 tento rozdíl činil jen 5,60 roku. Kraj postupně stárne. Při svém vzniku věková skupina 65 a více let měla 14,3% podíl na krajské populaci, nyní je 20,8 %. Index stáří vzrostl z hodnoty 89,7 v roce 2000 na současných 134,3. I když Jihomoravský kraj dlouhodobě vykazuje nadprůměrnou porodnost v rámci Česka, počet živě narozených v roce 2025 klesl na nejnižší hodnotu od jeho vzniku. Průměrný věk matek při narození prvního dítěte se zvýšil přibližně z 25–26 let na více než 29 let a výrazně vzrostl podíl narozených dětí, jejichž matky přesáhly věk 33 let.

Sídelní struktura

Sídelní struktura Jihomoravského kraje je v posledních letech stálá, je zde 673 obcí.

Jihomoravský kraj se rozlohou řadí na čtvrté místo mezi 14 kraji Česka. Sídelní struktura je od roku 2006 stálá a tvoří ji 673 obcí. K 31. 12. 2025 bylo v kraji 50 měst, 41 městysů, 581 obcí a 1 vojenský újezd. „Nejmladším“ městem, a to od 27. 8. 2018, je Veverská Bítýška v okrese Brno-venkov, „nejmladším“ městysem jsou od 26. 4. 2024 Dyjákovice v okrese Znojmo. Podle správního členění je kraj tvořen 7 okresy, resp. 21 správními obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP), resp. 34 správními obvody obcí s pověřeným obecním úřadem (SO POU).

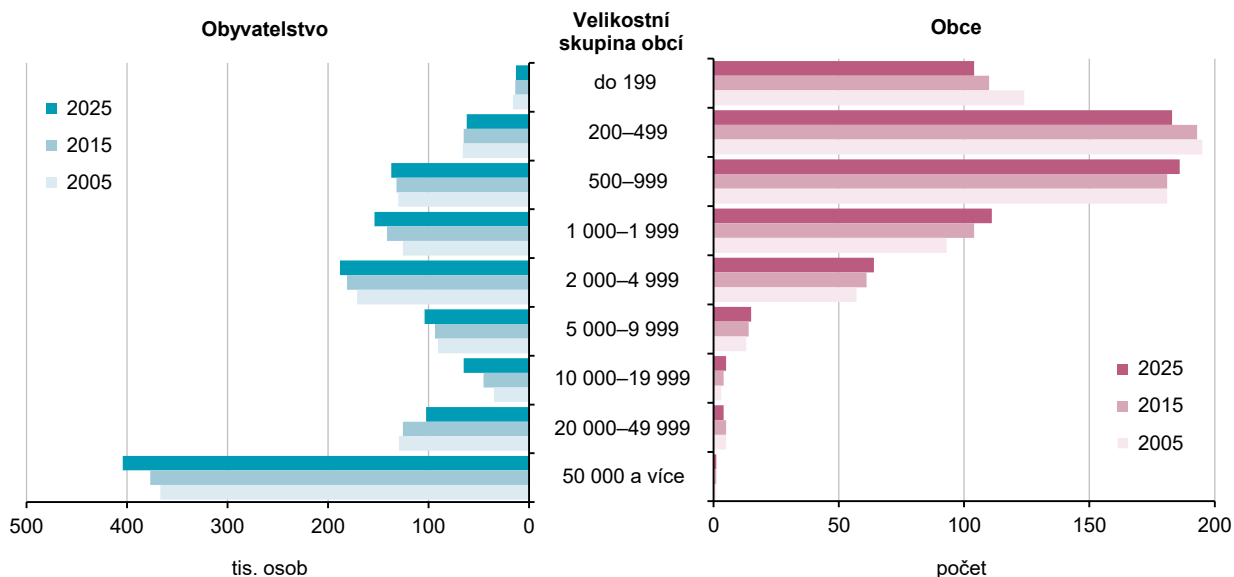
V roce 2016 se rozloha kraje změnou hranic vojenského újezdu Březina snížila o 722 hektarů.

Podle zákona č. 15/2015 Sb., se katastrální území vojenského újezdu Březina k 1. 1. 2016 zmenšilo o 854 ha, z toho 722 ha přešlo z území Jihomoravského kraje do území Olomouckého kraje (do katastrálního území 5 obcí sousedících s VÚ Březina). Rozloha kraje k 31. 12. 2025 činila 7 188 km², na kilometr čtvereční připadlo 171,2 obyvatel, hustota zalidnění byla mezi kraji 3. nejvyšší (po Praze a Moravskoslezském kraji).

V Brně žije třetina obyvatel kraje.

V rozdělení 673 obcí do velikostních skupin podle počtu obyvatel je na jedné straně Brno jako zástupce největší velikostní skupiny a 4 města ve velikostní skupině 20 až 50 tisíc obyvatel (Znojmo, Břeclav, Hodonín a Vyškov – tedy okresní města). Oproti předchozímu roku tuto velikostní skupinu opustilo okresní město Blansko, kde k 31. 12. 2025 počet obyvatel spadl stejně jako v roce 2021 pod dvacetitisícovou hranici. Na druhém pólu je 104 obcí, v každé z nich žije méně než 200 obyvatel (vojenský újezd Březina nemá žádné obyvatele). Největší počet obcí Jihomoravského kraje se nachází ve velikostních skupinách 500 až 999 obyvatel (186 obcí) a 200 až 499 obyvatel (183 obcí). Jejich podíl dohromady představuje 54,8 % všech obcí v kraji, ale z pohledu počtu obyvatel zde žilo pouhých 16,2 % obyvatel kraje. Ke krajním skupinám velikostního rozpětí obcí lze uvést, že v Brně žila téměř třetina obyvatel kraje (32,9 %), naproti tomu v nejmenších obcích žilo pouze 1,1 % obyvatel kraje.

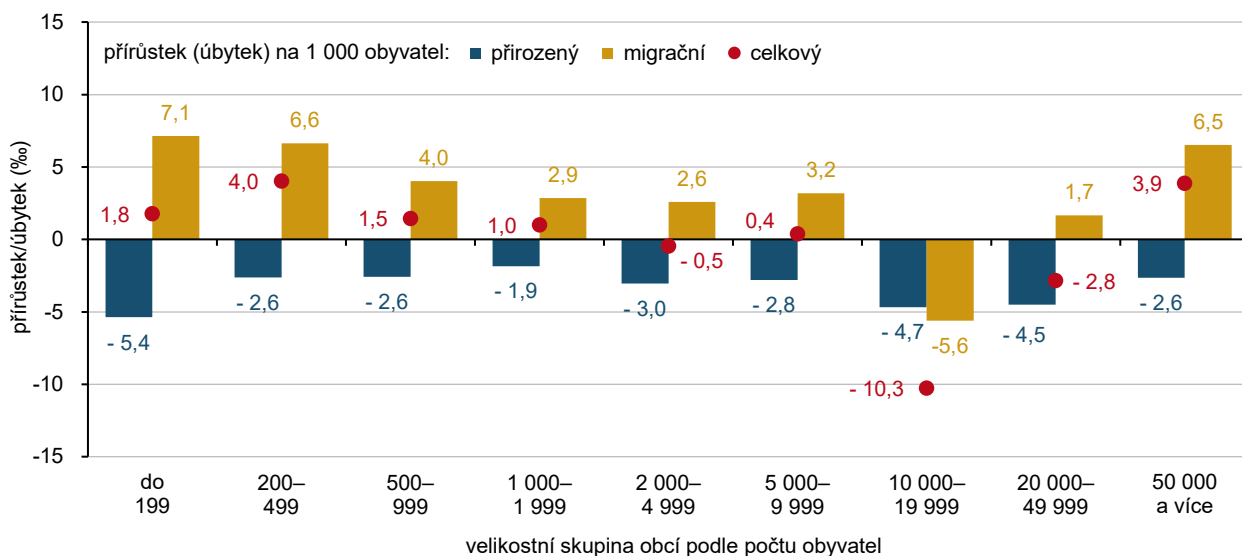
Graf 1.1 Sídlní struktura Jihomoravského kraje ve vybraných letech (k 31. 12.)

Malých obcí dlouhodobě ubývá.

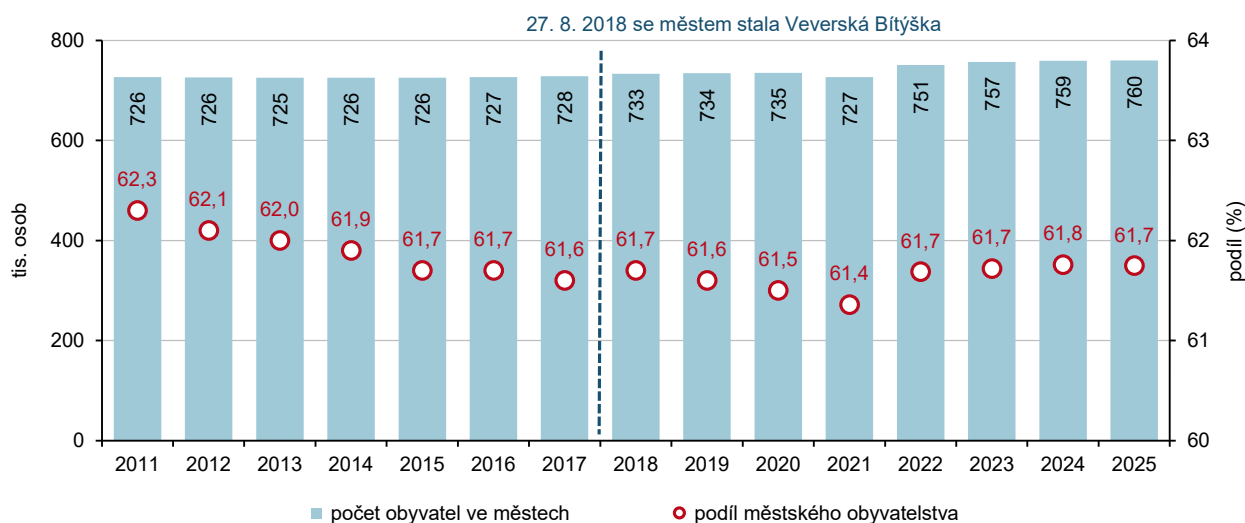
V porovnání s rokem 2015 je nejvýraznější změnou pokles počtu obcí s počtem obyvatel 200 až 499 (snížení o 10 obcí) a zvýšení počtu obcí s 1 až 2 tisíci obyvateli (zvýšení o 7 obcí). V porovnání s rokem 2005 ubylo nejvíce obcí do 199 obyvatel (-20), přibýlo obcí s 1 až 2 tisíci obyvatel (+18).

Graf 1.2 Pohyb obyvatelstva podle velikostních skupin obcí Jihomoravského kraje k 31. 12. 2025

Nejvýraznější migrační přírůstek zaznamenaly obce do 499 obyvatel.

Ve všech velikostních skupinách obcí byl zaznamenán meziroční přirozený úbytek obyvatel. Nejvýraznější byl, jak je zřejmé z grafu, v obcích do 199 obyvatel. Migrační přírůstek byl zaznamenán ve všech velikostních skupinách s výjimkou obcí s 10 až 20 tisíci obyvateli. Nejvyšší migrační přírůstek v relativním vyjádření připadl na obce do 199 obyvatel (7,1 ‰), následované obcemi s 200 až 499 obyvateli (6,6 ‰). K nejvýraznějšímu celkovému relativnímu úbytku obyvatel došlo ve velikostní skupině od 10 do 20 tisíc obyvatel.

Graf 1.3 Počet obyvatel ve městech a podíl městského obyvatelstva v Jihomoravském kraji (k 31. 12.)¹⁾

¹⁾ od r. 2021 v počtu obyvatel promítnuty výsledky SLDB 2021 - není srovnatelné s předchozími roky

Počet obyvatel ve městech se zvýšil pouze zásluhou stěhování, nejmenším městem byly Jevišovice.

V 50 městech Jihomoravského kraje žilo na začátku roku 2025 celkem 759 219 obyvatel. K 31. 12. 2025 zde podle předběžných výsledků žilo již 759 817 obyvatel, v průběhu roku se tak počet obyvatel ve městech zvýšil o 598 osob. Podíl městského obyvatelstva na konci roku 2025 činil v kraji 61,7 %, oproti roku 2024 se víceméně nezměnil. Zvýšení počtu obyvatel měst je pouze zásluhou stěhování – do jihomoravských měst se přistěhovalo o 2 979 obyvatel více, než se z měst vystěhovalo. Nicméně meziročně migrační přírůstek klesl o pětinu. Počet obyvatel měst by přirozenou cestou klesl – ve městech se narodilo o 2 381 osob méně, než jich zemřelo. Co do počtu obyvatel jsou nejmenším městem v Jihomoravském kraji stejně jako v předchozích letech Jevišovice v okrese Znojmo (na konci roku 2025 zde žilo po meziročním úbytku 3 osob celkem 1 156 obyvatel), následované Olešnicí v okrese Blansko (1 610 obyvatel) a Klobouky u Brna v okrese Břeclav (2 471 obyvatel). Největším městem je s převahou Brno s 404 tisíci obyvatel, druhé Znojmo má 34 tisíc obyvatel a trojici největších jihomoravských měst uzavírá Břeclav s necelými 25 tisíci obyvatel.

Počet a pohyb obyvatel

Počet obyvatel kraje se zvýšil, na přírůstku se podílelo ale jen stěhování.

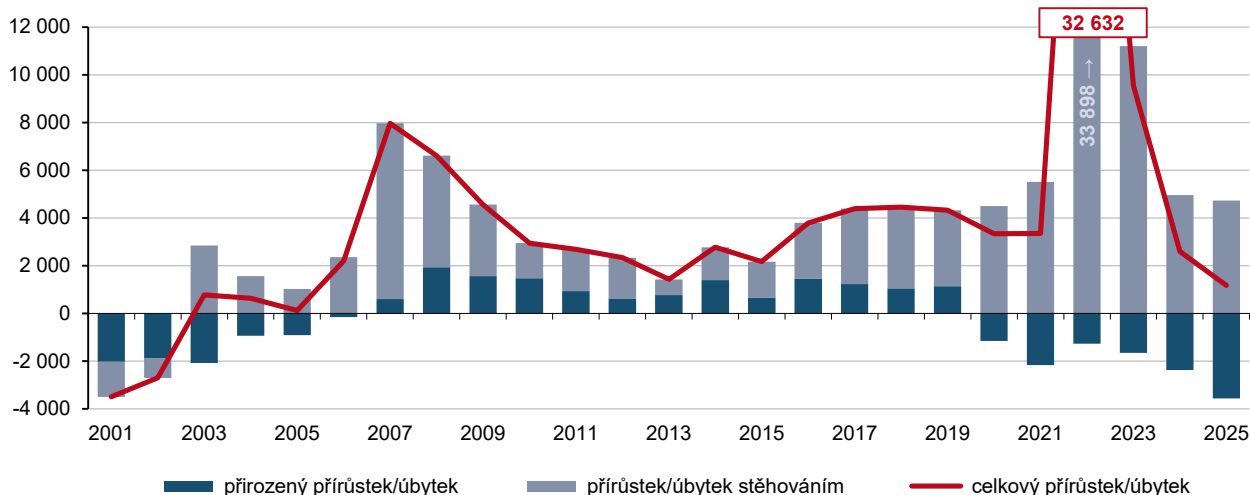
V Jihomoravském kraji žilo na počátku roku 2025 celkem 1 229 343 obyvatel. K 31. 12. 2025 v kraji žilo 1 230 516 obyvatel, v průběhu roku se tak počet obyvatel kraje zvýšil o 1 173 osob. Jihomoravský kraj má mezi kraji Česka 3. nejvyšší počet obyvatel (po Středočeském kraji a Praze). Na přírůstku počtu obyvatel se podílelo pouze stěhování, do kraje se přistěhovalo o 4 735 osob více, než se z kraje vystěhovalo. Přirozenou cestou by se počet obyvatel snížil, neboť zemřelo o 3 562 osob více, než se živě narodilo. Celkový počet obyvatel se kromě Jihomoravského kraje zvýšil ještě ve Středočeském kraji, Praze a v Pardubickém a Plzeňském kraji. V Česku vzrostl o 6,3 tis. osob, a to v drtivé míře zásluhou migrace.

Počet obyvatel kraje se s výjimkou korekce po sčítání v roce 2021 zvyšuje již 22. rok.

V Jihomoravském kraji se počet obyvatel zvýšil v okresech Brno-město (o 1 557 obyvatel), Vyškov (o 354 obyvatel), Brno-venkov (o 218 obyvatel) a Znojmo (o 4 obyvatele). Nejvýraznější úbytek obyvatel byl zaznamenán v okrese Hodonín (o 602 obyvatel). Ve všech okresech kraje byl vykázán přirozený úbytek obyvatel, okresní nárůsty počtu obyvatel jsou tudíž důsledkem kladného

migračního salda. Počet obyvatel Jihomoravského kraje se zvyšuje (s výjimkou korekce po sčítání v roce 2021) nepřetržitě již od roku 2003 (tedy 22 let). Obnovil se bilanční pokles počtu obyvatel v okrese Hodonín, který je zaznamenáván od roku 1995 a zastavil se pouze v roce 2022 zásluhou migrace v důsledku ozbrojeného konfliktu na Ukrajině. Počet obyvatel nepřetržitě roste od roku 1993 v Brně-venkově a od roku 2002 v okrese Vyškov (opět s výjimkou korekcí po SLDB).

Graf 1.4 Pohyb obyvatel v Jihomoravském kraji

Již šestý rok po sobě byl zaznamenán úbytek obyvatel přirozenou cestou.

V letech 2007 až 2019, tedy 13 let, se v kraji na celkovém přírůstku obyvatel kladně podílel i přirozený přírůstek. V letech 2020 až 2024 však (částečně i vlivem epidemiologické situace) počet zemřelých výrazně převýšil počet živě narozených. V roce 2020 byl přirozený úbytek 1 156 osob, v roce 2021 dosáhl 2 161 osob, v roce 2022 klesl na 1 266 osob, v roce 2023 vzrostl na 1 657 osob, v roce 2025 dosáhl již uvedený úbytek 3 562 osob. Od počátku tisíciletí pouze v letech 2010, 2013 a 2014 přirozený přírůstek převýšil migrační přírůstek. V roce 2010 to bylo převýšení nepatrné (o 2 osoby), v roce 2013 rozdíl činil 120 osob a v roce 2014 31 osob. Nejvyšší přirozený přírůstek byl zaznamenán v roce 2008 (+1 934 osob), nejvyšší přirozený úbytek pak v roce 2025 (-3 562 osob) a v roce 2000 (-2 503 osob).

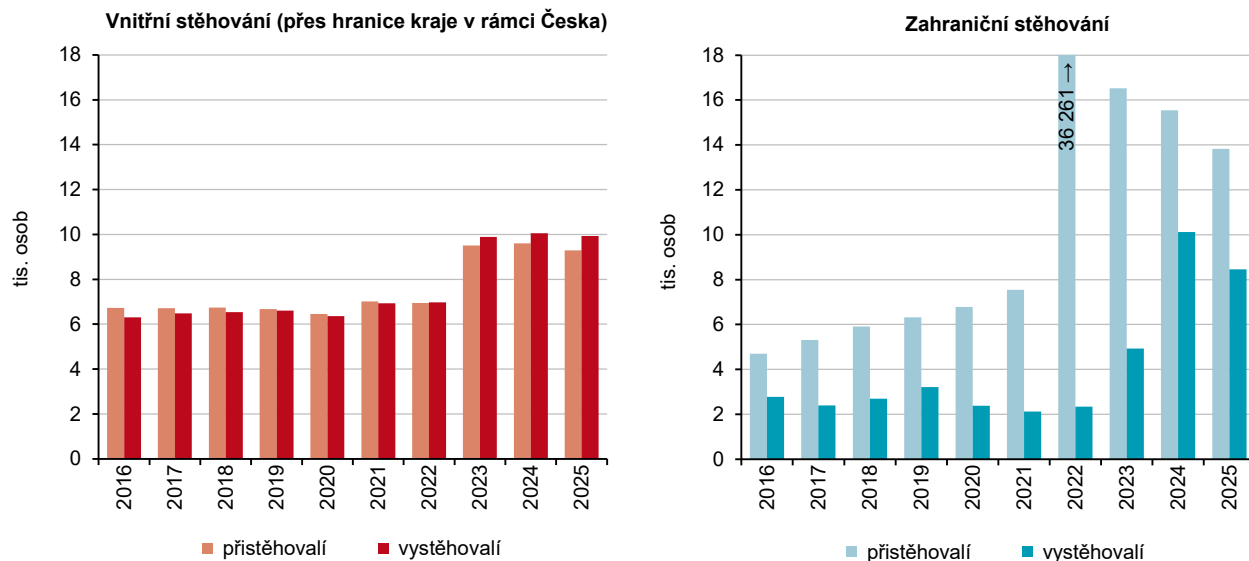
Většina přistěhovalých z ciziny mířila do Brna.

Do Jihomoravského kraje se od začátku roku 2025 přistěhovalo 23 123 osob, tedy o 2 015 osob méně než ve srovnatelném období předcházejícího roku. Z ostatních krajů Česka se přistěhovalo 9 294 osob (40,2 % přistěhovalých), ze zahraničí 13 829 osob (59,8 % přistěhovalých). Přes 60 % přistěhovalých z ciziny mířilo do Brna, téměř 13 % do okresu Brno-venkov.

60 % přistěhovalých do kraje přišlo ze zahraničí.

Z kraje se v roce 2025 vystěhovalo 18 388 osob (meziročně o 1 785 osob méně – jak již bylo zmíněno, za tímto nárůstem jsou především osoby, kterým na konci března skončila platnost dočasné ochrany a nepožádaly si o její prodloužení). Do ostatních krajů Česka se vystěhovalo 9 930 osob, 8 458 vystěhovalých (tj. 46,0 %) zamířilo do zahraničí. Saldo vnitřního stěhování bylo záporné – z jiných krajů se přistěhovalo o 636 osob méně, než se do jiných krajů Česka vystěhovalo. Saldo zahraničního stěhování bylo kladné (počet přistěhovalých z ciziny převýšil počet do ciziny vystěhovalých o 5 371 osob), počet obyvatel v kraji se tak stěhováním zvýšil o 4 735 osob.

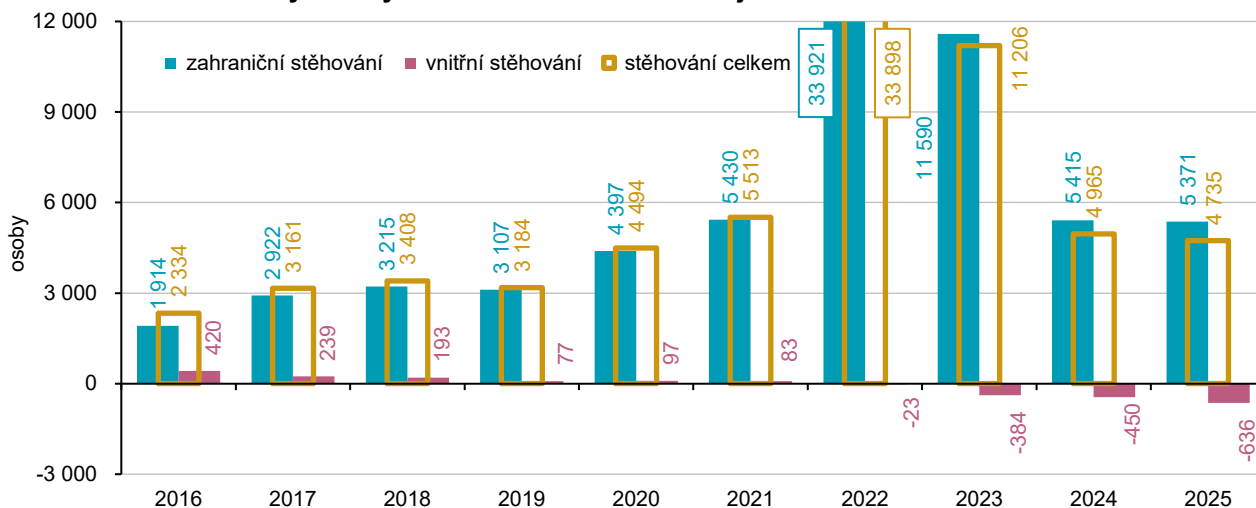
Graf 1.5 Stěhování v Jihomoravském kraji

Saldo zahraničního stěhování výrazně převyšovalo saldo stěhování vnitřního.

V uvedeném grafu je znázorněn rozklad přírůstku či úbytku obyvatel stěhování na saldo vnitřního a zahraničního stěhování za roky 2016 až 2025. V roce 2025 (stejně jako ve třech předcházejících letech) bylo saldo vnitřního stěhování záporné, saldo zahraničního stěhování po skokovém růstu v roce 2022 (v důsledku již zmíněného konfliktu na Ukrajině) pokleslo a víceméně se vrátilo na úroveň roku 2021. Kladné saldo zahraničního stěhování bylo dominující během celého zobrazeného období. Podíl salda vnitřního stěhování na celkovém migračním přírůstku se pohyboval od 18,0 % v roce 2016 po -13,4 % v roce 2025.

Graf 1.6 Přírůstek či úbytek obyvatel v Jihomoravském kraji stěhováním

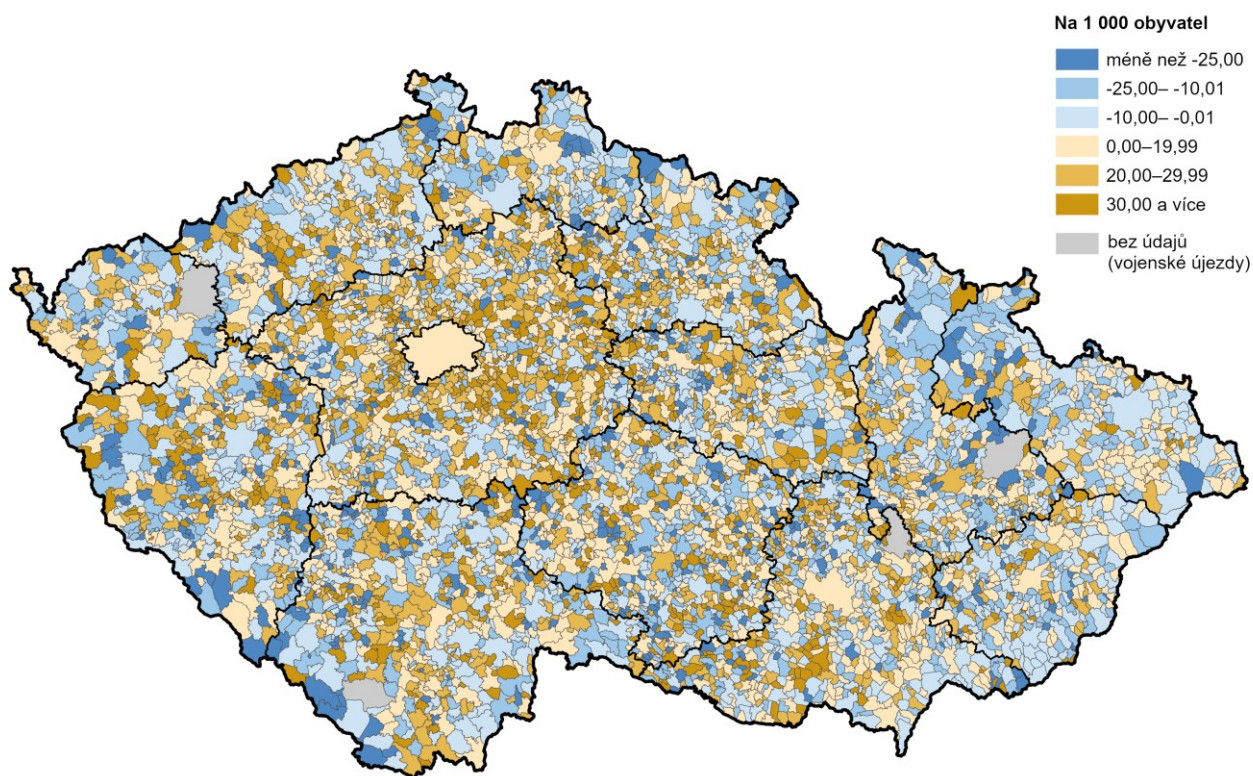

Věková struktura přistěhovalých se mírně změnila.

Ve věkové struktuře přistěhovalých tvořily do roku 2021 nadpoloviční většinu osoby ve věku 15 až 34 let (v letech 2016 až 2021 v průměru 55,2 %). V roce 2022 zastoupení této věkové skupiny však pokleslo na 42,6 %. V následujících dvou letech se ustálilo na necelých 46 %, v roce 2025 pak vzrostlo na hodnotu 53,5 %. Meziročně nejvýrazněji narostlo zastoupení ve věkové skupině 20 až 24 let (o 6,7 procentního bodu), nejvýraznější pokles zaznamenali přistěhovalí ve věku 1 až 4 roky a 10 až 14 roků (shodně o 1,2 procentního bodu). U vystěhovalých

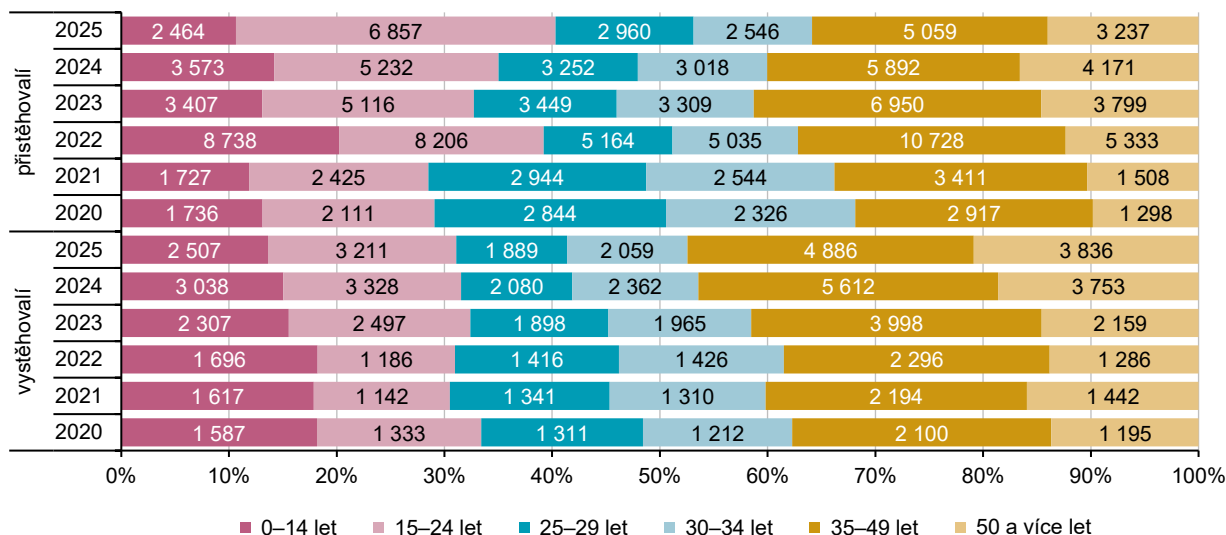
zastoupení věkové skupiny 15 až 34 let meziročně vzrostlo na 38,9 % vystěhovalých (průměr let 2016 až 2021 byl 42,9 %). Nejvýraznější meziroční nárůst vystěhovalých zaznamenala věková skupina 65 až 69 let (o 0,8 procentního bodu), pokles pak vystěhovalí ve věku 5 až 9 let (o 0,8 procentního bodu). V letech 2015 až 2021 převažoval počet vystěhovalých přistěhovalé (záporné saldo stěhování) povětšinou v pětiletých věkových kategoriích spadajících do rozmezí 5 až 14 let a od 55 let výše. Počet přistěhovalých převyšoval v tomto období vystěhovalé (kladné saldo migrace) v pětiletých věkových skupinách 15 až 34 let. V roce 2022 bylo kladné saldo stěhování u všech uvedených věkových skupin, v roce 2023 u všech věkových skupin s výjimkou skupiny 80 a více let, v roce 2024 vykázaly záporné saldo stěhování věkové skupiny od 45 do 59 let. V roce 2025 jsme kladné saldo v kraji zaznamenali jen u kategorie do 1 roku a pak v pětiletých věkových skupinách v rozmezí 15 až 44 let.

Celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel v obcích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

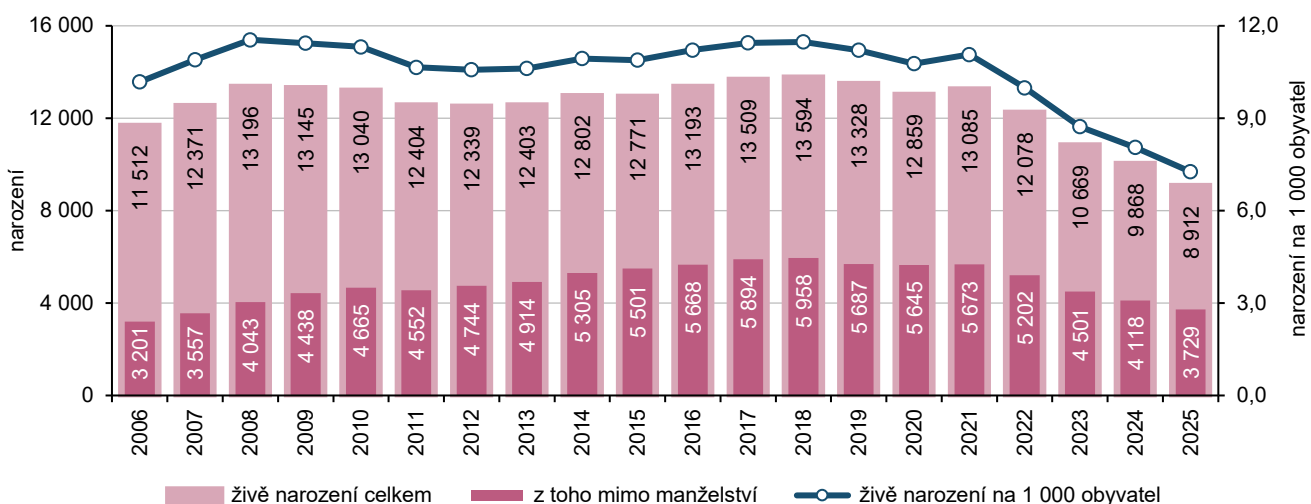
Graf 1.7 Stěhování v Jihomoravském kraji podle věku

Počet živě narozených dětí byl nejnižší za posledních 35 let.

Počet živě narozených v Jihomoravském kraji byl v roce 2025 za posledních 35 let nejnižší. V kraji se živě narodilo 8 912 dětí, což bylo o 956 dětí méně než v roce 2024. Hrubá míra porodnosti klesla z hodnoty 11,07 v roce 2021 na 7,26 živě narozených na 1 000 obyvatel v roce 2025 – i tak byla mezi kraji po Praze a Vysočině 3. nejvyšší (spolu s krajem Olomouckým) a nad úrovní průměru Česka (7,13 ‰). V kraji byla nejvyšší porodnost v okrese Vyškov, kde na jeden tisíc obyvatel připadlo 8,02 živě narozených dětí.

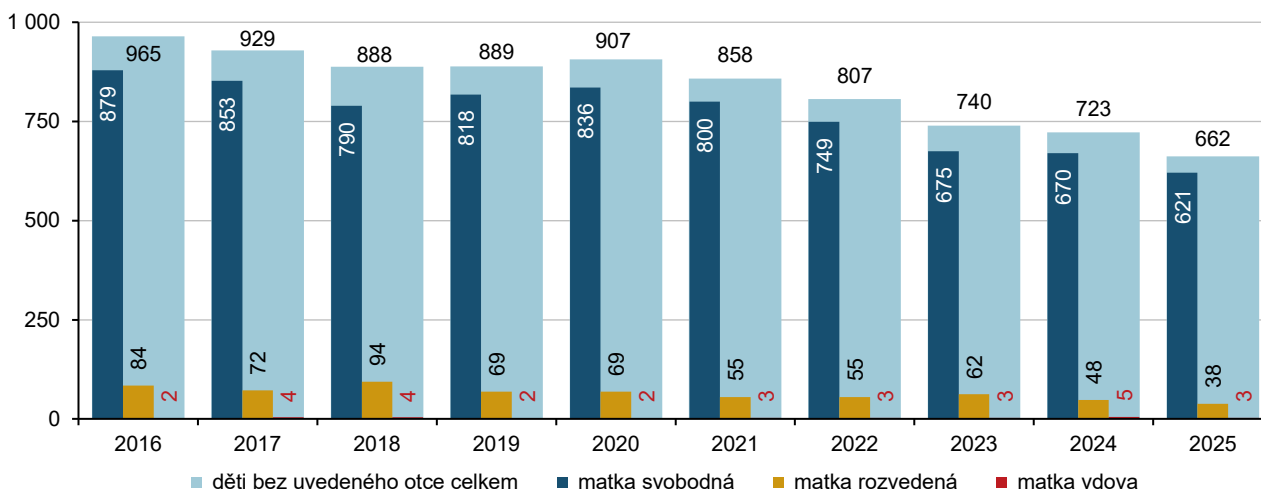
Graf 1.8 Živě narození a míra porodnosti v Jihomoravském kraji

Přes 40 % dětí se v kraji rodí mimo manželství.

Mimo manželství se v Jihomoravském kraji v roce 2025 narodilo 3 729 dětí, což bylo 41,8 % z počtu živě narozených dětí (v Česku 46,8 %). Podíl dětí narozených mimo manželství dosáhl 20% hranice v roce 2002, 30% hranici překročil v roce 2008, přes 40 % se dostal v roce 2014. Dosud nejvyšší podíl narozených mimo manželství v kraji byl zaznamenán v roce 2020, a to 43,9 %. V roce 2025 počet dětí narozených mimo manželství meziročně klesl o 389 dětí. Podíl narozených dětí mimo manželství byl mezi kraji 2. nejnižší (po Praze), nejvyšší podíl vykázal kraj Ústecký (63,7 %).

Graf 1.9 Živě narozené děti bez uvedení otce podle rodinného stavu matky v Jihomoravském kraji

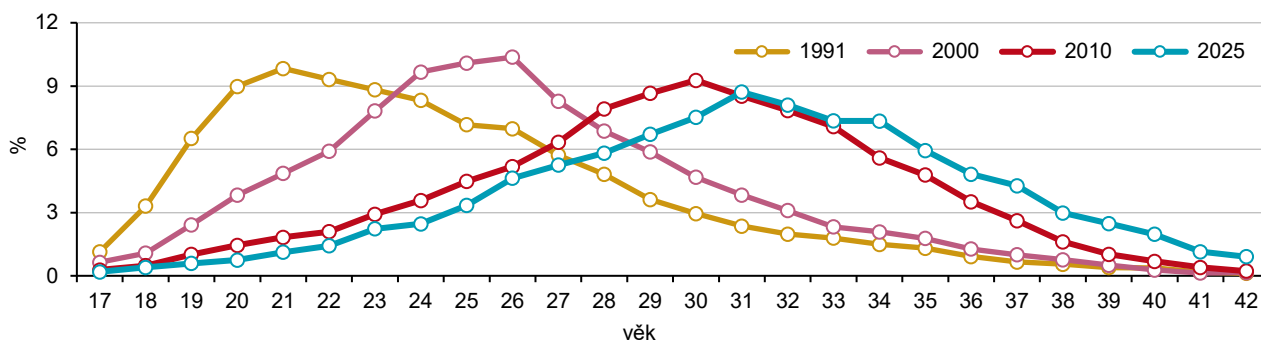
Podíl narozených chlapců byl nejvyšší na Znojemsku.

Mezi narozenými dětmi zpravidla převažují chlapci, což platilo i v roce 2025, kdy se v kraji živě narodilo 4 520 chlapců a 4 392 děvčat. V okrese Znojmo chlapci tvořili dokonce 53,1 % živě narozených dětí, naproti tomu v okrese Brno-venkov pouze 48,5 %. Celkem 46,5 % všech živě narozených dětí bylo prvorozených (4 146 dětí), 39,9 % druhozených (3 552 dětí), 10,0 % bylo třetích (890 dětí) a 324 dětí bylo pro matku již jako čtvrté či další dítě (3,6 %).

Počet dětí bez uvedeného otce byl za posledních 10 let nejnižší.

V roce 2025 nebyl u 662 živě narozených dětí mimo manželství uveden otec (17,8 % z počtu dětí narozených mimo manželství). Z tohoto počtu byla matka u 621 dětí svobodná, u 38 dětí rozvedená a u 3 dětí šlo o vdovu. Počet narozených dětí bez uvedeného otce meziročně poklesl o 61 dětí a byl za posledních deset let nejnižší.

Graf 1.10 Podíl živě narozených podle věku matky při narození dítěte v Jihomoravském kraji

Posledních pět let se nejvíce dětí rodí matkám ve věku 30 nebo 31 let.

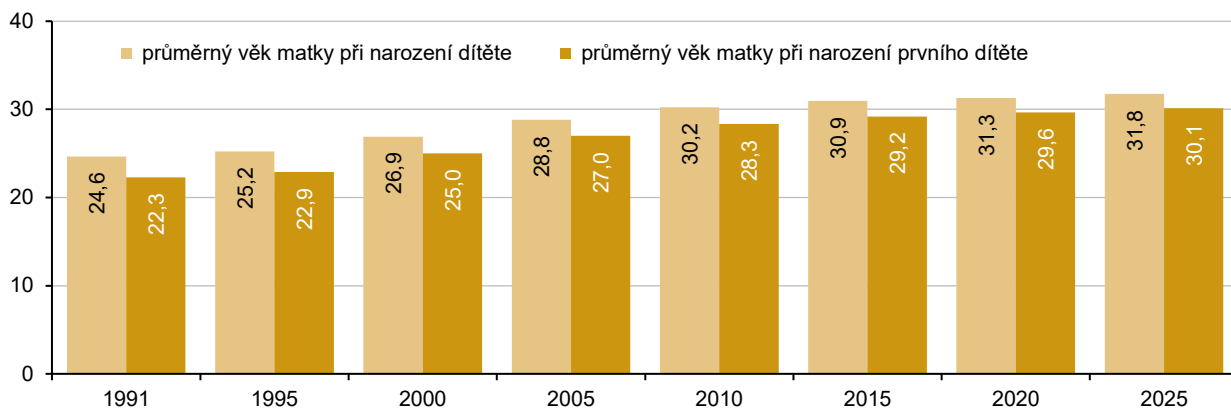
Průměrný věk matky při narození dítěte se postupně zvyšoval. Z uvedeného grafu je patrné, že v roce 1991 se nejvíce dětí v kraji narodilo matkám ve věku 21 let (9,84 %). V roce 2000 bylo nejvíce dětí matek ve věku 26 let (10,37 %). Rozdíl mezi znázorněnými roky 2010 a 2025 ale již není tak výrazný. V roce 2010 se nejvíce dětí v kraji narodilo matkám ve věku 30 let (9,27 %), v roce 2025 matkám ve věku 31 let (8,72 % živě narozených dětí). V posledních pěti letech nejvyšší podíl dětí osciluje mezi věkem matky 30 nebo 31 let. Z grafu je také zřejmé, že proti znázorněným předešlým rokům byl v roce 2025 vyšší podíl narozených dětí, jejichž matky přesáhly věk 33 let.

Průměrný věk matky se dlouhodobě zvyšuje.

Trend odkládání porodů do vyššího věku matky, a to zejména prvního porodu, sílí až do roku 2009, v posledních letech není zvyšování průměrného věku matky tak

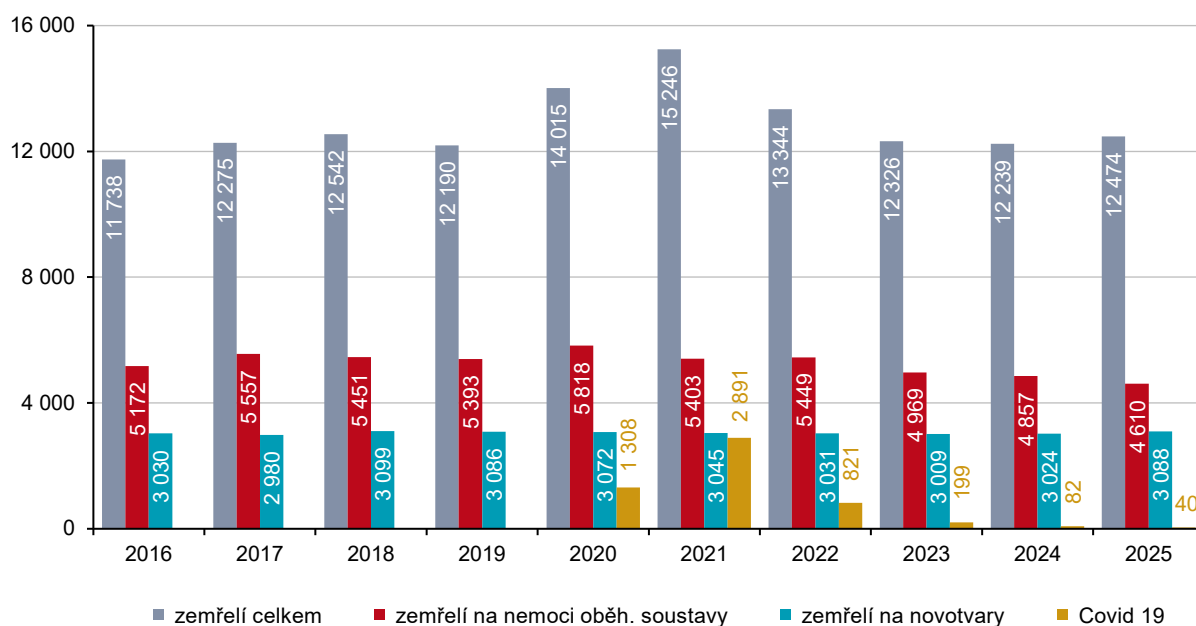
výrazné. Počítáme-li průměrný věk matky při narození dítěte z rozložení absolutních počtů živě narozených podle věku matky, pak v roce 2025 dosáhl průměrný věk matky při narození prvního dítěte 30,1 roku, před deseti lety to bylo o jeden rok méně, v porovnání s rokem 2005 však rozdíl činil přes tři roky a oproti roku 1995 (tedy během třiceti let) již přes sedm let. V roce 1991 bylo matce bez ohledu na pořadí porodu v průměru 24,6 roku, v roce 2025 již 31,8 roku. Nicméně v průběhu desetiletí se průměrný věk matky zvýšil jen o 0,8 roku.

Graf 1.11 Průměrný věk matky živě narozených dětí v Jihomoravském kraji

Pozn.: Průměrný věk matky při narození dítěte je vypočítán z rozložení absolutních počtů živě narozených podle věku matky.

Graf 1.12 Zemřelí podle vybraných příčin úmrtí v Jihomoravském kraji

Počet zemřelých v kraji se meziročně mírně zvýšil.

V Jihomoravském kraji v roce 2025 zemřelo 12 474 osob, což bylo o 235 osob více než v předcházejícím roce, kdy se počet zemřelých víceméně vrátil na „předpandemickou“ úroveň. Hrubá míra úmrtnosti (počet zemřelých na 1 000 obyvatel) v kraji v roce 2025 činila 10,17 ‰ (3. nejnižší po Praze a Středočeském kraji) a byla nižší než průměr Česka (10,41 ‰). Ve struktuře zemřelých podle věku byly nejpočetnější skupinou zemřelých osoby ve věku 80 až 89 let (34,5 %) a 70 až 79 let (27,0 % zemřelých). Mezi zemřelými však bylo i 19 dětí do 1 roku a dalších 22 dětí ve věku 1 až 14 let.

Příčinám úmrtí dlouhodobě vévodí nemoci oběhové soustavy.

Příčinou úmrtí takřka dvou třetin zemřelých jsou dlouhodobě, a to nejen v Jihomoravském kraji, nemoci oběhové soustavy a nádorová onemocnění. Nemoci

oběhové soustavy byly v roce 2019 příčinou úmrtí 44,2 % zemřelých v kraji a novotvary způsobily 25,3 % úmrtí. Ovšem v roce 2021 se podíl těchto základních příčin úmrtí snížil na 35,4 %, resp. 20,0 %. V roce 2025 byly nemoci oběhové soustavy příčinou 37,0 % úmrtí, novotvary pak 24,8 % úmrtí.

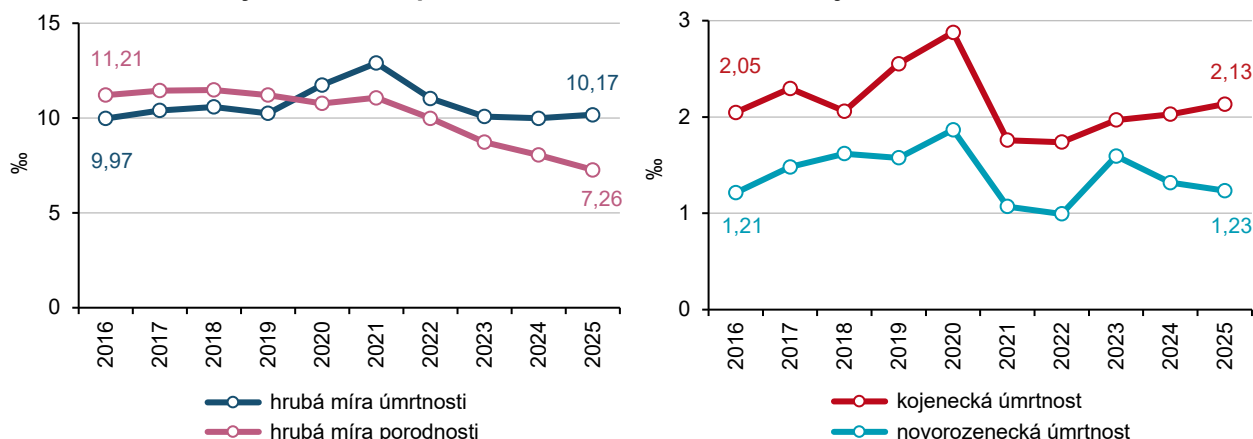
Podíl zemřelých na Covid v kraji poklesl pod 1% hranici.

Významnou roli v letech 2020 a 2021 sehrála diagnóza Covid-19. Na Covid, resp. na Covid souběžně s jinou diagnózou, v kraji zemřelo v roce 2020 1 308 osob (9,3 % zemřelých) a v roce 2021 dokonce 2 891 osob (19,0 % zemřelých). V roce 2022 bylo touto příčinou úmrtí označeno 821 případů (6,2 % zemřelých), v roce 2023 „jen“ 199 případů (tj. 1,6 %), v roce 2025 jejich počet klesl na 40 (tj. 0,3 %) a mezi nejvýznamnějšími příčinami úmrtí již nefiguruje.

Novorozenecká úmrtnost se meziročně snížila, kojenecká úmrtnost však mírně vzrostla.

Ukazatele úmrtnosti v nízkém věku do roku 2015 v kraji spíše kolísaly, v dalších letech se každoročně vesměs mírně zhoršovaly. V letech 2021 a 2022 byl zaznamenán výrazný pokles kojenecké i novorozenecké úmrtnosti, který nahradilo zhoršení těchto parametrů v následujícím roce. Od roku 2024 novorozenecká úmrtnost klesá, kojenecká však roste. V roce 2025 kojenecká úmrtnost (tj. zemřelí do 1 roku na 1 000 živě narozených) v kraji činila 2,13 ‰ (v Česku 2,51 ‰) a byla 5. nejnižší mezi kraji. Novorozenecká úmrtnost (tj. zemřelí do 28 dnů na 1 000 živě narozených) činila 1,23 ‰ (v Česku 1,55 ‰) a byla mezi kraji 5. nejnižší.

Graf 1.13 Hrubé míry úmrtnosti a porodnosti v Jihomoravském kraji

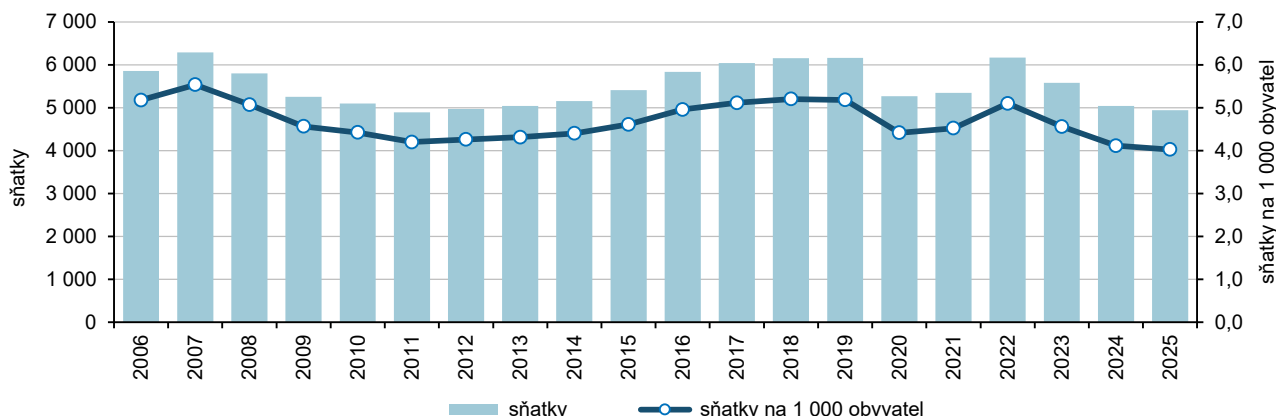

Snoubenci věří, že existuje šťastné datum pro uzavření sňatku. Dosud nebyl překonán denní rekord počtu uzavřených sňatků z 7. 7. 2007.

Pro účely územního členění sňatků je rozhodující místo trvalého bydliště manžela. Podle tohoto členění bylo v roce 2025 v Jihomoravském kraji uzavřeno 4 942 sňatků. Od roku 1991, tedy od roku, kdy jsou k dispozici přepočtené údaje na současnou strukturu správního uspořádání Jihomoravského kraje, byl nejnižší počet sňatků v roce 2011 – v tomto roce bylo v kraji uzavřeno pouze 4 894 sňatků. Poté se počty sňatků každoročně zvyšovaly až do roku 2019. V letech 2020 a 2021 vlivem pandemické situace a z toho plynoucích omezení počet sňatků výrazně poklesl, ale v roce 2022 se již vrátil na předchozí úroveň. Nicméně od roku 2023 počet sňatků v kraji klesá a v roce 2025 po meziročním propadu o 102 sňatků klesl na již zmíněných 4 942. Nejvyšší počet sňatků byl v posledních 30 letech uzavřen v roce 2007, a to 6 287. Projevila se tzv. příznivá „konstelace šťastných čísel“ a v sobotu 7. 7. 2007 bylo v kraji uzavřeno 487 sňatků. V roce 2025 byl nejoblíbenějším dnem svatebních obřadů 7. červen, své „ano“ si řeklo 208 párů. Více než 200 manželství pak bylo uzavřeno už jen 6. září. Na Štědrý den si v roce 2025 sňatek nenadělil žádný jihomoravský pár, jeden se rozhodl pro obřad na Silvestra a tři páry uzavřely

manželství 1. dubna. Z celkového ročního počtu manželství uzavřených v kraji bylo 68,8 % sňatků (tj. 3 400 případů), kde byli oba snoubenci svobodní.

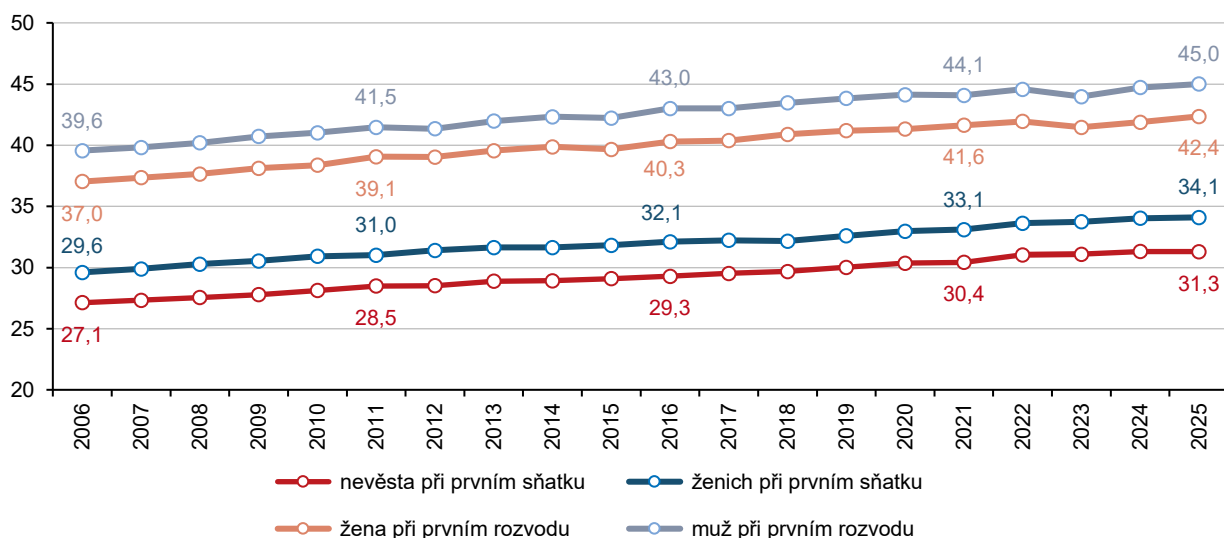
Graf 1.14 Sňatky v Jihomoravském kraji

Krajská úroveň hrubé míry sňatečnosti převýšila celorepublikový průměr.

V rámci Jihomoravského kraje se hrubá míra sňatečnosti pohybovala od 3,55 sňatků na 1 000 obyvatel v okrese Blansko po 4,35 sňatků v okrese Brno-město. Krajská úroveň hrubé míry sňatečnosti 4,03 ‰ převýšila celorepublikovou hodnotu 3,91 ‰ a byla mezi kraji 2. nejvyšší.

Graf 1.15 Průměrný věk mužů a žen při prvním sňatku a rozvodu v Jihomoravském kraji

Průměrný věk snoubenců se stále zvyšuje.

Průměrný věk ženichů při prvním sňatku v roce 2025 v kraji dosáhl 34,1 roku, průměrný věk nevěst 31,3 roku. U ženichů to bylo o 4,5 roku více než před dvaceti lety, u nevěst o 4,2 roku. Ještě před deseti lety se ženy do 30 let podílely na celkovém počtu prvních uzavíraných manželství 51,9 %, v roce 2025 to bylo už jen 38,8 %. V případě mužů byl tento pokles také zřetelný – z podílu 32,3 % v roce 2016 na 25,7 % v roce 2025. Lze také uvést, že v roce 2025 uzavřeli sňatek na jedné straně věkového spektra jeden ženich a sedmnáct nevěst ve věku 18–19 let, na druhé straně bylo dvanáct ženichů a tři nevěsty ve věkovém rozmezí 80 a více let. Nejstarší ženich měl 88 let, nevěsta 81 let. Nejvíce sňatků bylo uzavřeno mezi snoubenci s jednoletým věkovým rozdílem (10,6 %), přičemž nejvýznamnější zaznamenané věkové rozdíly mezi snoubenci byly o 52 let starší ženich a o 33 let starší nevěsta. Každá pátá nevěsta byla starší než ženich.

Počet rozvodů se meziročně mírně zvýšil.

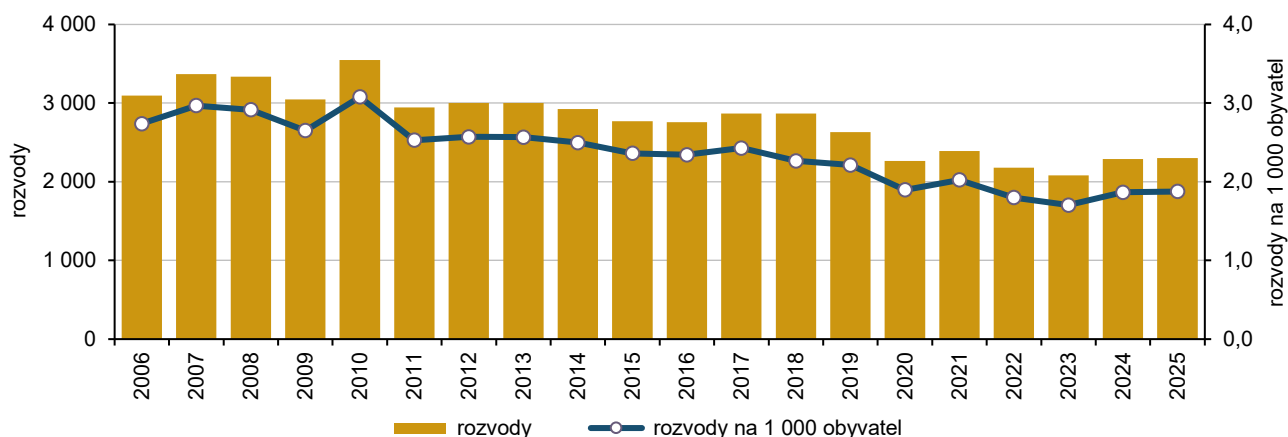
Rozvody jsou územně členěny podle posledního společného bydliště manželů. To mělo v roce 2025 v Jihomoravském kraji celkem 2 302 rozvedených manželství, což

bylo meziročně o 0,6 % více. Počet rozvodů proti roku 2024 vzrostl o 14, i když dlužno podotknout, že roční údaje jsou ovlivňovány délkou trvání rozvodového řízení. Hrubá míra rozvodovosti (tj. počet rozvodů na 1 000 obyvatel) dosáhla 1,88 ‰ a byla pod úrovní Česka (1,95 ‰), mezi kraji byla 4. nejnižší. Index rozvodovosti, který uvádí počet rozvodů na 100 sňatků, se zvýšil z 45,36 v roce 2024 na 46,58 v roce 2025, což odráží fakt, že počet rozvodů mírně vzrostl, zatímco počet sňatků se snížil.

Zvyšuje se i průměrný věk rozvádějících se.

Podobně, jako se zvyšoval průměrný věk při uzavírání manželství, docházelo i k navyšování průměrného věku při rozvodu. U mužů se průměrný věk u prvního rozvodu zvýšil za 20 let o 5,4 roku na 45,0 let v roce 2025, u žen pak o 5,3 na 42,4 roku.

Graf 1.16 Rozvody v Jihomoravském kraji

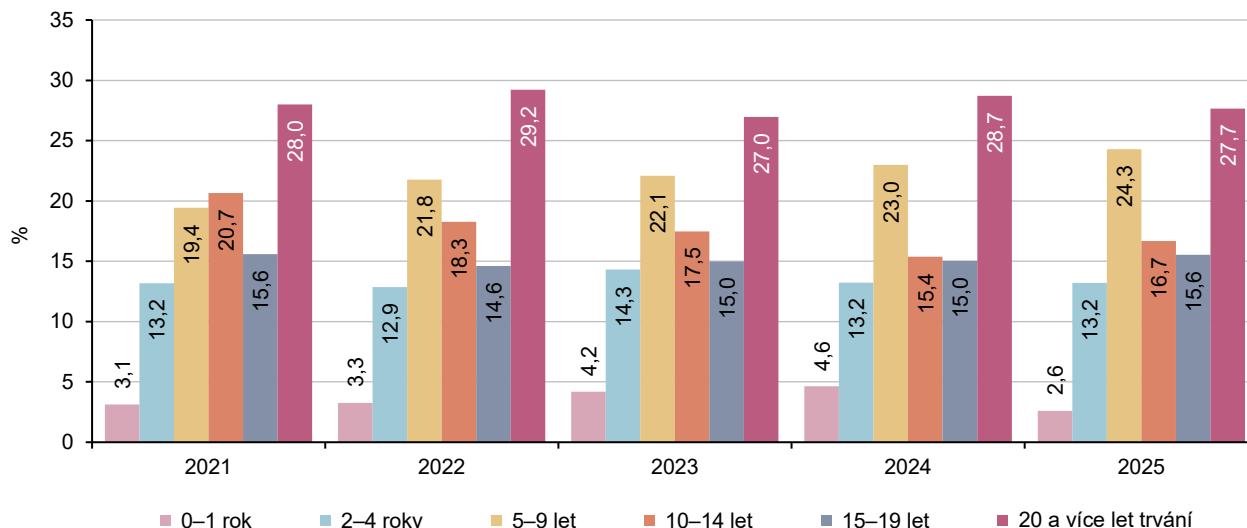
Rozvody manželství bez nezletilých dětí tvoří v průměru jen dvě pětiny případů.

V průměru uplynulých dvaceti let byly téměř tři pětiny z celkového počtu rozvodů v kraji rozvody manželství s nezletilými dětmi. Nejnižší podíl rozvodů s dětmi na celku byl vykázán v roce 2018, a to 55,2 %. V roce 2025 znamenalo 1 458 rozvodů s nezletilými dětmi 63,3% podíl z celkového počtu rozvodů. Bylo rozvedeno 670 manželství s jedním dítětem, 681 manželství se dvěma dětmi a 107 manželství se třemi a více dětmi. Podíly rozvodů manželství s nezletilými dětmi klesly pod hranici 60 % v roce 2007 a tuto hranici s výjimkou let 2017, 2021 a 2025 nepřekročily.

Nejvyšší podíl na rozvodech představují manželství rozvedená po více než 20 letech trvání.

Pokud rozdělíme rozvody z hlediska délky trvání manželství, pak nejvyšší podíl tradičně tvořila rozvedená manželství trvající 20 a více let, v roce 2025 dosáhla hodnoty 27,7 % ze všech rozvodů. V posledních čtyřech letech zaujímá druhou příčku kategorie 5 až 9 let, v roce 2025 tato rozvedená manželství tvořila 24,3 % celku. Osm manželství se nedočkalo ani prvního výročí, jedno manželství se rozpadlo po sedmdesáti letech. Nejvíce manželství bylo v roce 2025 rozvedeno po sedmi letech trvání (131).

Graf 1.17 Podíly rozvodů v Jihomoravském kraji dle délky trvání manželství

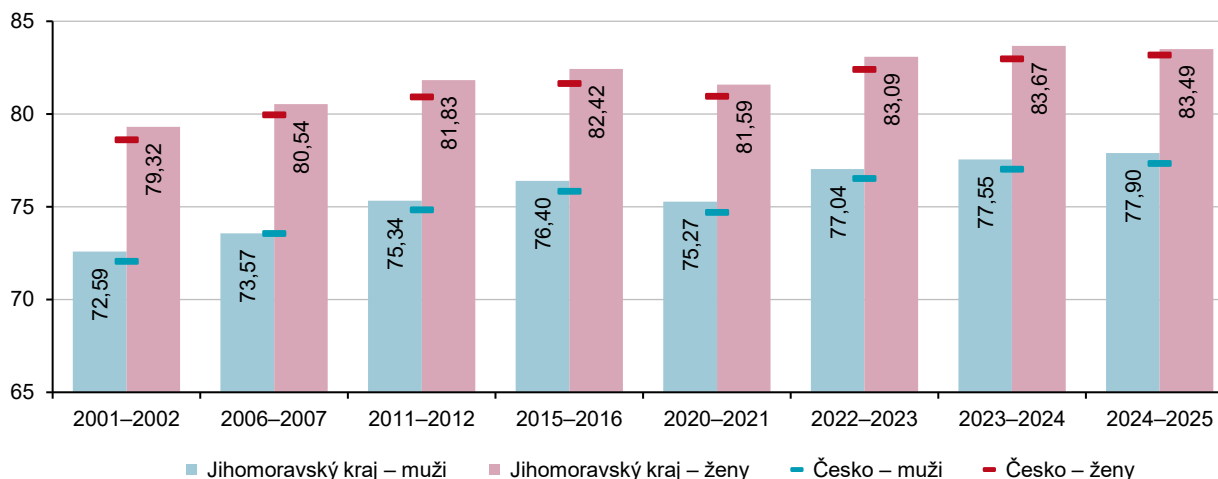

Věková struktura obyvatel

Mezikrajské srovnání údajů o naději dožití je pro kraj velmi příznivé.

Údaje zjištěné z dvouletých průměrů (tj. od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2025) udávají, že muž narozený v Jihomoravském kraji v roce 2025 se pravděpodobně dožije věku 77,90 roku. Žena narozená v roce 2025 v Jihomoravském kraji se pravděpodobně dožije 83,49 roku, má tedy o 5,60 roku vyšší naději dožití než muž. Nejpriznivější údaje o naději dožití mužů i žen jsou v hlavním městě Praze, oblastí s nejkratší střední délkou života mužů i žen je Ústecký kraj. Jihomoravští muži i ženy mají v mezikrajském srovnání čtvrtou nejvyšší naději dožití.

Graf 1.18 Naděje dožití (střední délky života) při narození v Jihomoravském kraji a Česku (roky)

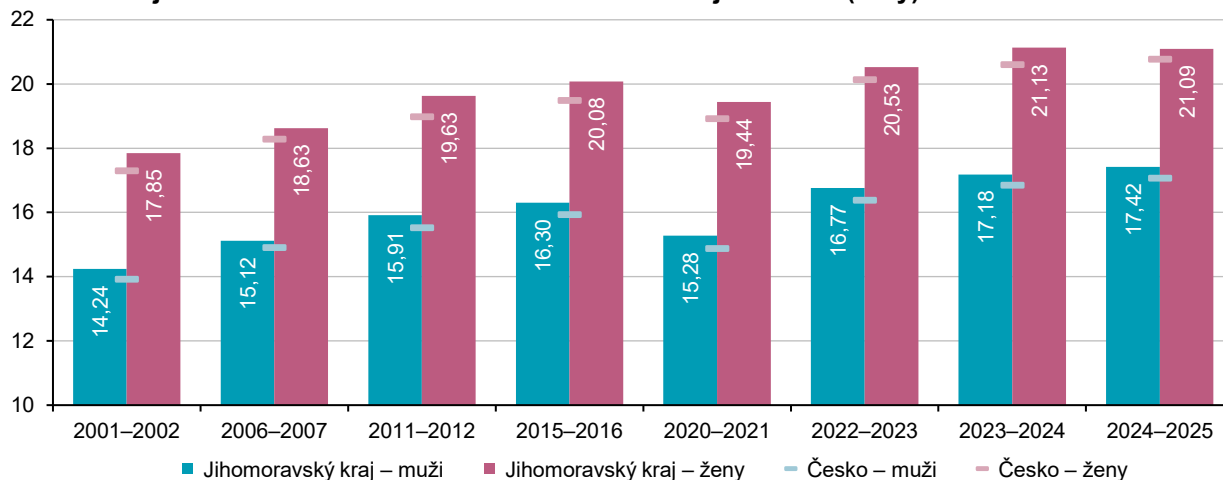

Příznivý vývoj naděje dožití (střední délky života) přerušeny dopady pandemie se opět vrátil k růstu.

Střední délka života se postupně zvyšovala až do roku 2019. Tento dlouhodobý růst naděje dožití dočasně přerušila zvýšená úmrtnost v pandemických letech 2020 a 2021, která se odrazila ve snížení očekávaných hodnot střední délky života. V roce 2023 se krajské i celorepublikové hodnoty naděje dožití opět vrátily k růstu. V roce 2025 (resp. průměru let 2024 a 2025) střední délka života oproti předchozímu srovnávacímu období v kraji vzrostla o 0,34 roku u mužů, u žen však klesla o 0,18 roku. Každopádně překročila u obou pohlaví „předpandemické“ hodnoty, a to u mužů o 1,30 roku a u žen o 0,67 roku. Za 20 let, tedy od roku 2005 (průměru let

2004 a 2005) do roku 2025 (průměru let 2024 a 2025), vzrostla střední délka života v Jihomoravském kraji u mužů o 4,79 roku a u žen o 3,55 roku.

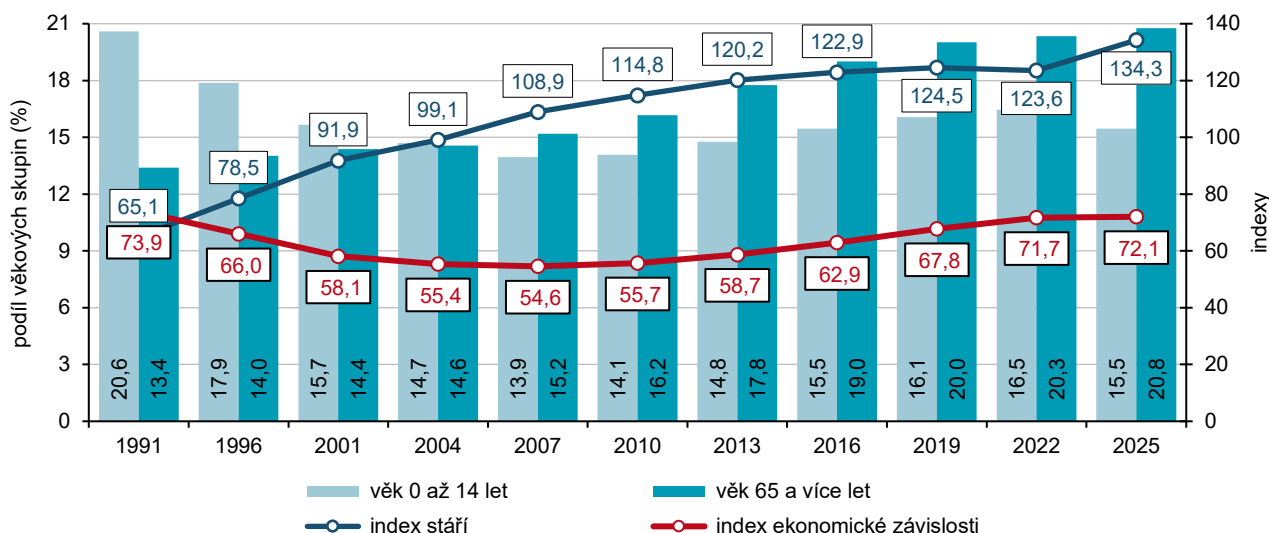
Graf 1.19 Naděje dožití ve věku 65 let v Jihomoravském kraji a Česku (roky)

Naděje dožití seniorů se po pandemických letech opět vrátila ke svému růstu.

Muž, který žije v Jihomoravském kraji a v roce 2025 dovršil 65 let, má před sebou pravděpodobně ještě 17,42 roku života, žena stejného věku pak 21,09 roku, tedy o 3,67 roku více. Naděje dožití se po pandemických letech opět vrátila ke svému růstu i v této věkové kategorii. Meziročně se zvýšila o 0,24 roku u mužů, u žen o 0,04 roku klesla. Přesto ženy v tomto věku mají o více než pětinu vyšší naději dožití než muži. Ve dvacetiletém horizontu lze konstatovat, že se střední délka života u 65letých zvýšila od roku 2005 (rozumějme průměru let 2004–2005) o 2,87 roku u mužů a o 2,81 roku u žen.

Graf 1.20 Věkové skupiny a indexy stáří a ekonomického závislosti v Jihomoravském kraji (k 31. 12.)

Podíl osob ve věku 65 a více let dosáhl své rekordní hodnoty.

Z pohledu věkové skladby největší část obyvatel kraje tvoří osoby ve věku 15 až 64 let (784,7 tis. osob, tj. 63,8 % celku), následuje skupina obyvatel ve věku 65 a více let (255,5 tis., tj. 20,8 %), nejnižší podíl, a to 15,5 %, tvoří obyvatelé ve věku do 14 let (190,3 tis. osob). Rok 2004 byl posledním rokem, ve kterém podíl dětské složky obyvatel (14,7 %) převýšil podíl obyvatel ve věku 65 a více let (14,6 %). Podíl dětské složky obyvatel dosáhl svého minima v roce 2008 (13,8 %) a od té doby se každoročně zvyšoval až na hodnotu 16,5 % v roce 2022. Nyní evidujeme již potřetí meziroční pokles, oproti roku 2024 o 0,4 procentního bodu na

zmíněných 15,5 %. Podíl osob ve věku 65 a více let dosáhl v Jihomoravském kraji v roce 2025 své rekordní hodnoty 20,8 %. V mezikrajském srovnání má Jihomoravský kraj druhý nejvyšší podíl dětské složky (15,5 %) na obyvatelstvu (po Středočeském kraji se 16,7% podílem). Nejvyšší podíl obyvatel ve věku 65 let a starších byl zaznamenán v Královéhradeckém kraji (22,8 %), jihomoravský podíl této skupiny obyvatel je spolu s plzeňským hodnotou 20,8 % třetí nejvyšší.

Nad hodnotou 100 je index stárí od roku 2005.

Ze zastoupení věkových skupin obyvatel je konstruován index stárí – v Jihomoravském kraji v roce 2025 udával, že na 100 osob ve věku 0 až 14 let připadlo 134,3 osob starších 65 let. Pro srovnání – v roce 1991 to bylo pouze 65,1 osoby starší 65 let. Po vytrvalém růstu tohoto indexu v předchozích letech došlo v roce 2022 v důsledku epidemiologické situace k přechodnému poklesu, v roce 2023 však index opět rostl. V roce 2025 se meziročně navýšil o rekordních 4,3 bodu a dosáhl svého dosavadního maxima. Rok 2004 byl posledním rokem, kdy byl index stárí v kraji pod hranicí 100. V ostatních krajích se výše indexu stárí pohybovala v rozmezí od 113,0 ve Středočeském kraji po 159,7 v kraji Karlovarském. Výše indexu stárí Jihomoravského kraje byla ve srovnání s ostatními kraji třetí nejvyšší a pod celorepublikovou hodnotou 138,0.

Index ekonomické závislosti v Jihomoravském kraji meziročně mírně vrostl.

Index ekonomické závislosti (IEZ) vyjadřuje poměr počtu osob v ekonomicky neaktivním věku (0–19 let a 65 let a více) k počtu osob v ekonomicky aktivním věku (20–64 let). V roce 2025 tento index ukazuje, že na 100 obyvatel kraje v ekonomicky neaktivním věku připadalo 72,1 obyvatel ekonomicky aktivních. Meziročně hodnota tohoto indexu klesla o 0,2 a byla vyšší než celorepubliková hodnota 71,7. Mezi kraji byl IEZ 6. nejvyšší. Minima v kraji dosáhl v roce 2007, a to 54,6.

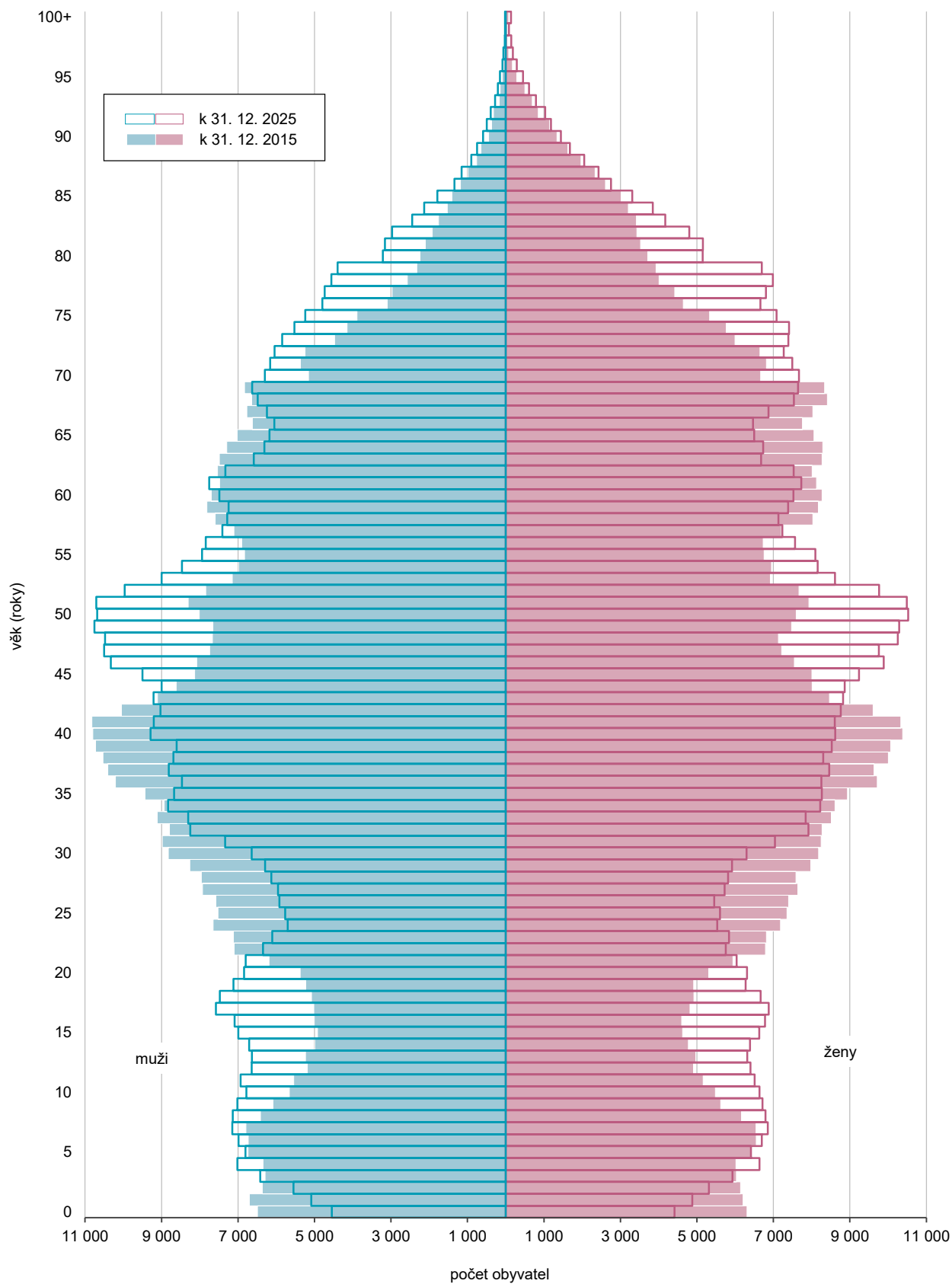
Populace v kraji stárne, průměrný věk obyvatel je ale mezi kraji 3. nejvyšší.

Průměrný věk obyvatel Jihomoravského kraje na konci roku 2025 dosáhl 43,2 roku, ženám bylo v průměru 44,6 roku a mužům 41,6 roku. Meziročně se průměrný věk celkem i podle pohlaví zvýšil – v roce 2024 průměrný věk obyvatel kraje činil 42,9 roku (ženy 44,4 a muži 41,4 roku). Ve srovnání s rokem 1991 se průměrný věk obyvatel kraje zvýšil o 6,4 roku, u mužů se zvýšil o 6,8 roku a průměrný věk žen vzrostl o 6,1 roku. Z mezikrajského srovnání vyplývá, že nejvyšší průměrný věk obyvatel byl ve Zlínském kraji (44,4 roku), nejnižší ve Středočeském kraji (42,0 roku), obyvatelstvo Jihomoravského kraje má 3. nejvyšší průměrný věk.

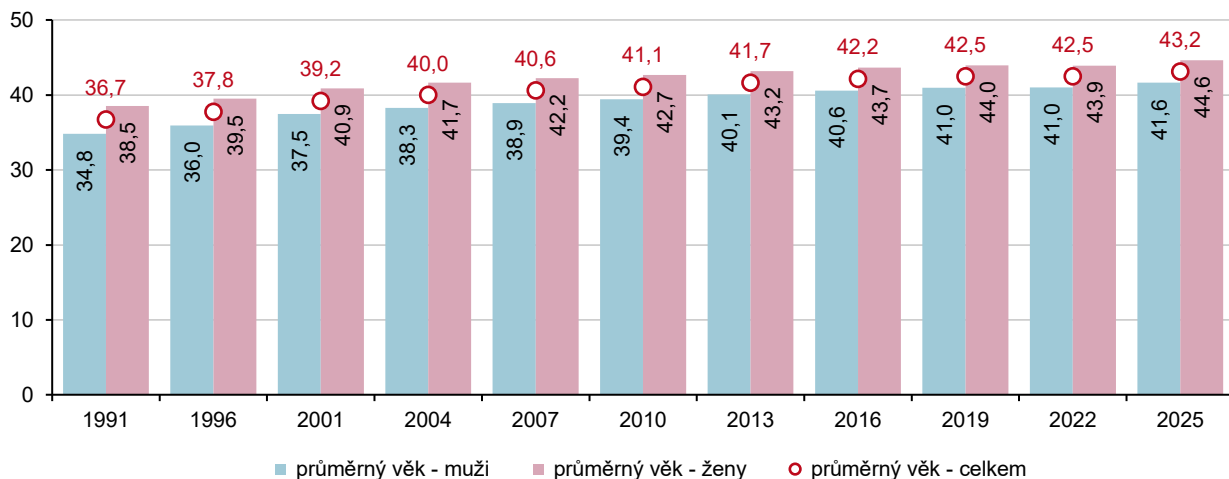
Nejnižší průměrný věk má obyvatelstvo v okrese Brno-venkov, na opačném pólu jsou obyvatelé okresu Hodonín.

V průměru nejmladší obyvatelstvo v Jihomoravském kraji bylo v roce 2025 v okrese Brno-venkov (42,0 roku), kde se nejvyšší podíl dětské složky na obyvatelstvu (17,4 %) a nejnižší podíl osob ve věku 65 a více let (19,0 %) odrazil i v nejnižším průměrném věku mužů i žen. Naopak nejstarší obyvatelstvo bylo na Hodonínsku, kde nejvyšší podíl dětské složky na obyvatelstvu (13,8 %) a naopak nejvyšší podíl osob ve věku 65 a více let (23,2 %) s sebou nesl i nejvyšší průměrný věk 45,1 roku.

Graf 1.21 Věkové složení obyvatelstva Jihomoravského kraje (k 31. 12.)

Graf 1.22 Průměrný věk obyvatelstva Jihomoravského kraje (k 31. 12.)

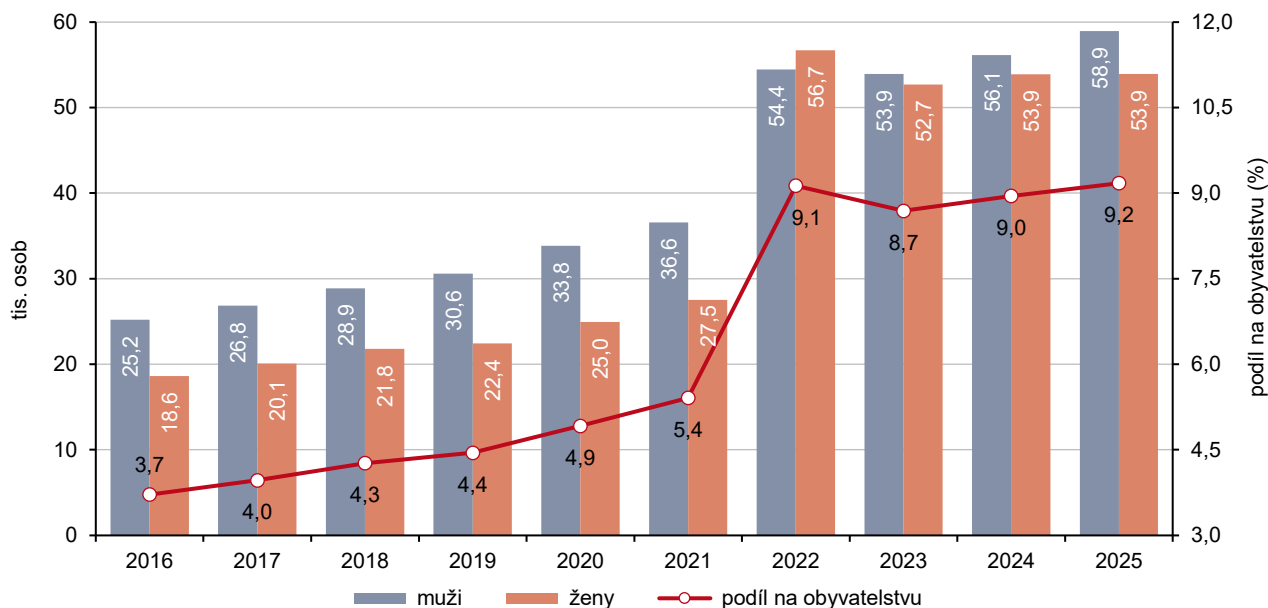

Cizinci

Počet cizinců v roce 2025 vzrostl, stále zůstává ovlivněný konfliktem na Ukrajině.

Na konci roku 2025 žilo v Jihomoravském kraji 112,9 tis. cizinců (včetně občanů s mezinárodní ochranou), jejich podíl na celkovém počtu obyvatel kraje vzrostl o 0,2 procentního bodu na 9,2 %. Meziročně počet cizinců vzrostl o 2,8 tis.

Graf 1.23 Cizinci (včetně občanů s mezinárodní ochranou) v Jihomoravském kraji (k 31. 12.)

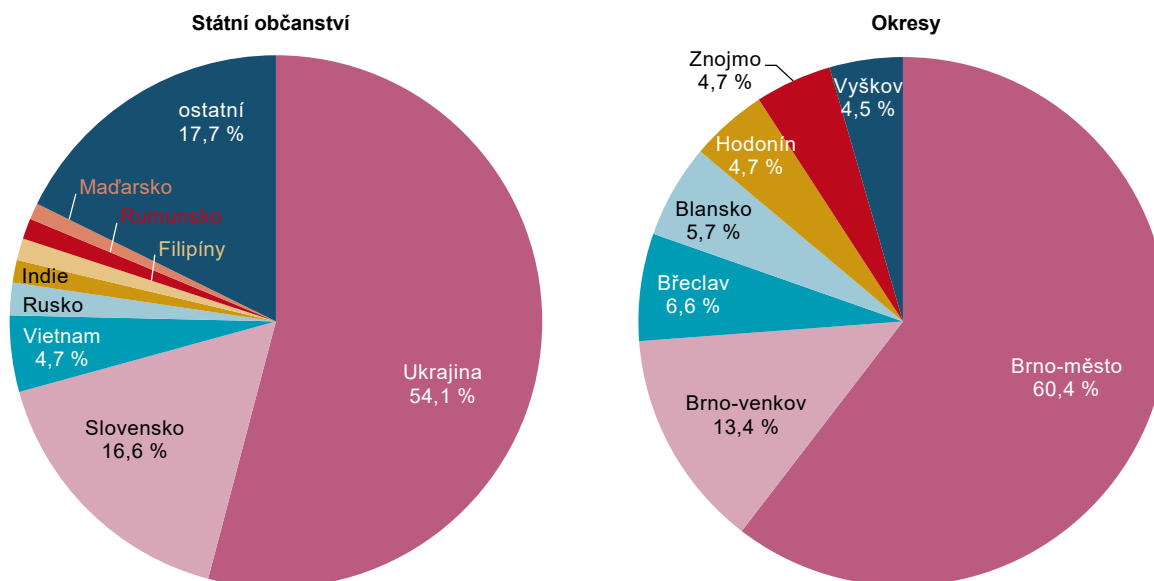
Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie

Mezi cizinci je nejvíce osob z Ukrajiny a ze Slovenska.

V dělení podle státního občanství bylo mezi cizinci v kraji na konci roku 2025 nejvíce osob z Ukrajiny (61,1 tis. osob, tj. 54,1 % všech cizinců v kraji), ze Slovenska (18,8 tis. osob, tj. 16,6 % z celku) a z Vietnamu (5 230 osob, tj. 4,6 %). Z grafu je patrné, že mezi cizinci dlouhodobě převažovali muži, kromě roku 2022. Podíl mužů s výjimkou let 2019, 2023, 2024 a 2025 pozvolna klesal. V roce 2015 bylo mezi cizinci v kraji 57,7 % mužů, v roce 2022 klesl na hodnotu 49,0 %. V roce 2025 vzrostl podíl na 52,2 %, což je ale stále hluboko pod „předválečným“ zhruba 57% podílem mužů. Z okresů kraje žilo nejvíce cizinců v Brně-městě (68 208 osob). V roce 2015 podíl cizinců z krajského celku, kteří žili v Brně-městě, přesáhl hranici 60 % a nad touto hodnotou se držel až do roku 2021, kdy dosáhl dosavadního maxima 64,6 %. V meziročním srovnání rok 2025 přinesl mírný pokles podílu cizinců žijících

v Brně-městě, a to o 0,1 procentního bodu na 60,4 %. Nejméně cizinců bylo na konci roku 2025 evidováno v okrese Vyškov, a to 5 057.

Graf 1.24 Cizinci (včetně občanů s mezinárodní ochranou) podle státního občanství a bydliště v okresech Jihomoravského kraje (k 31. 12. 2025)

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie